

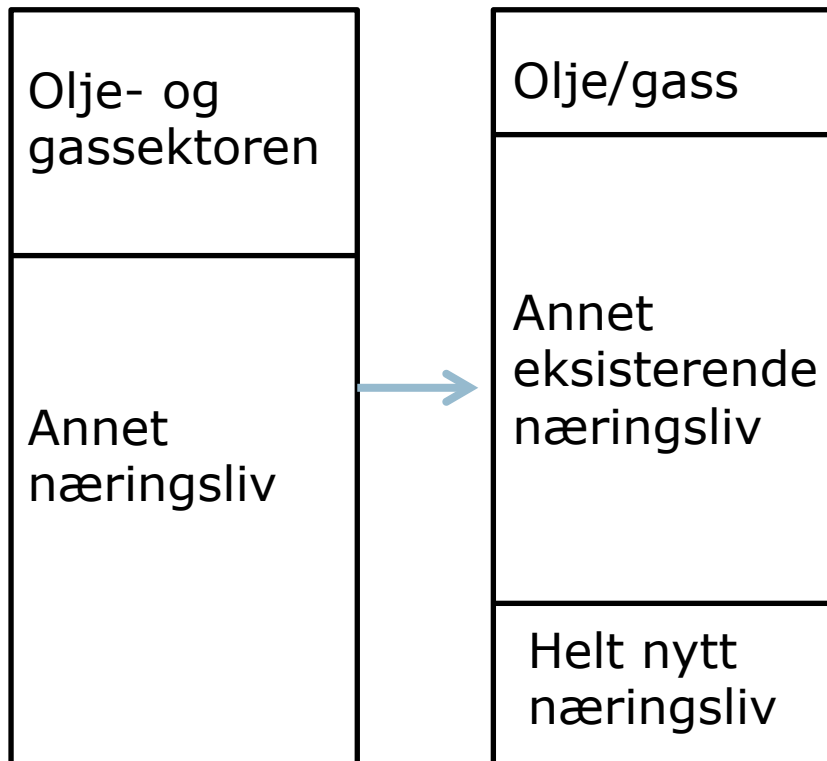
Omstilling til et mindre oljeavhengig næringsliv

Workshop om Universitetet som aktør for utvikling og omstilling, 1. juni 2016

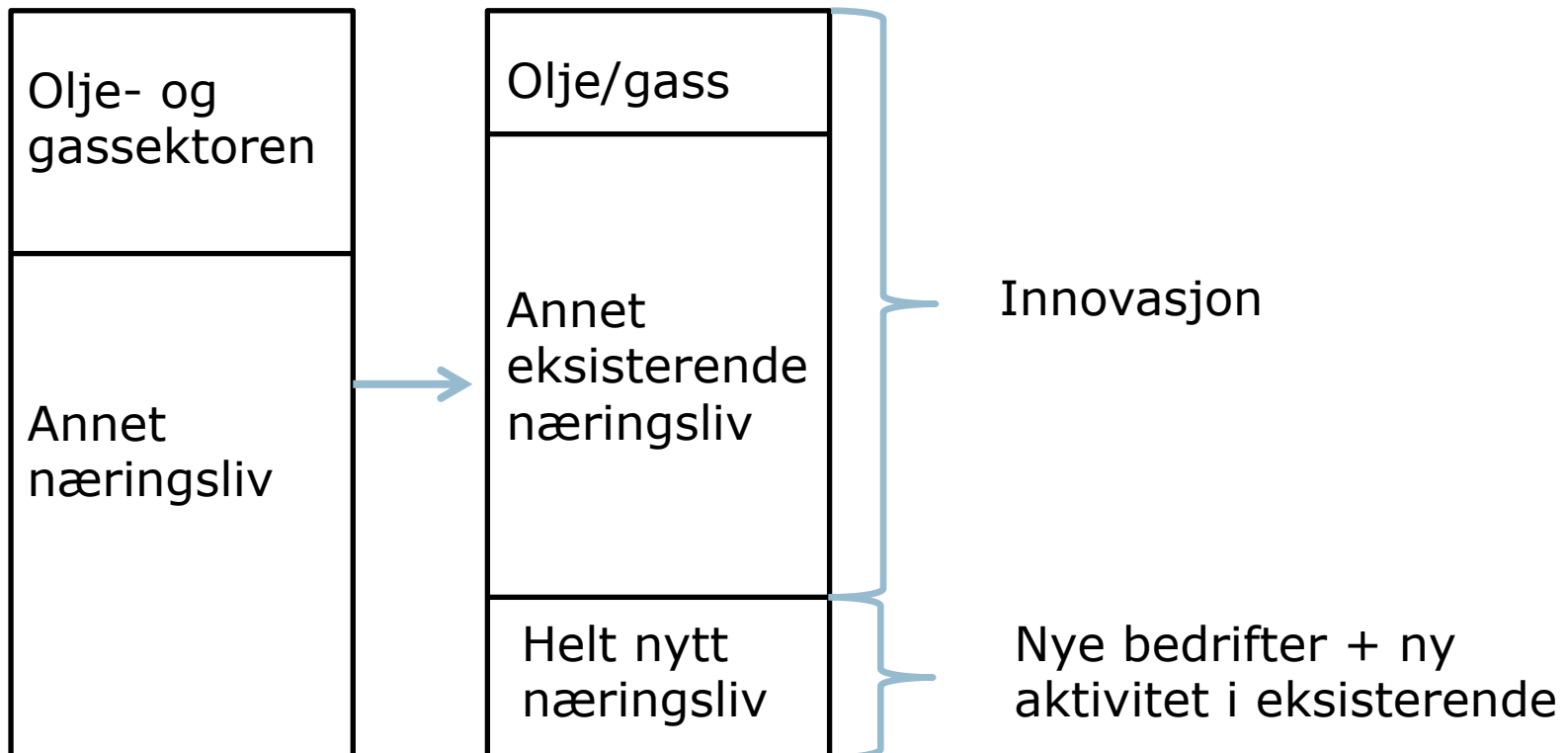
Professor Arne Isaksen

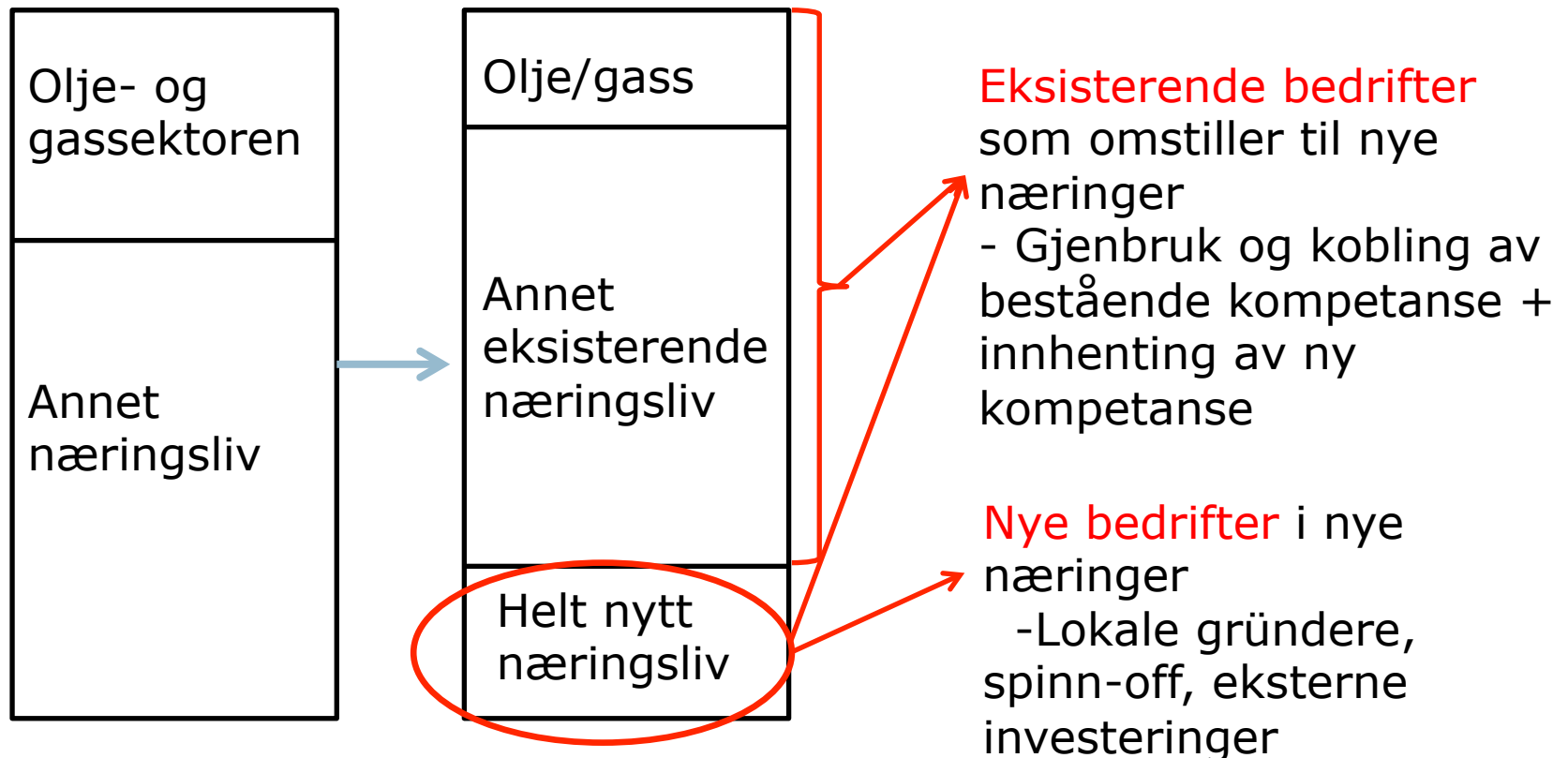
Illustrasjon av omstillingsbehov

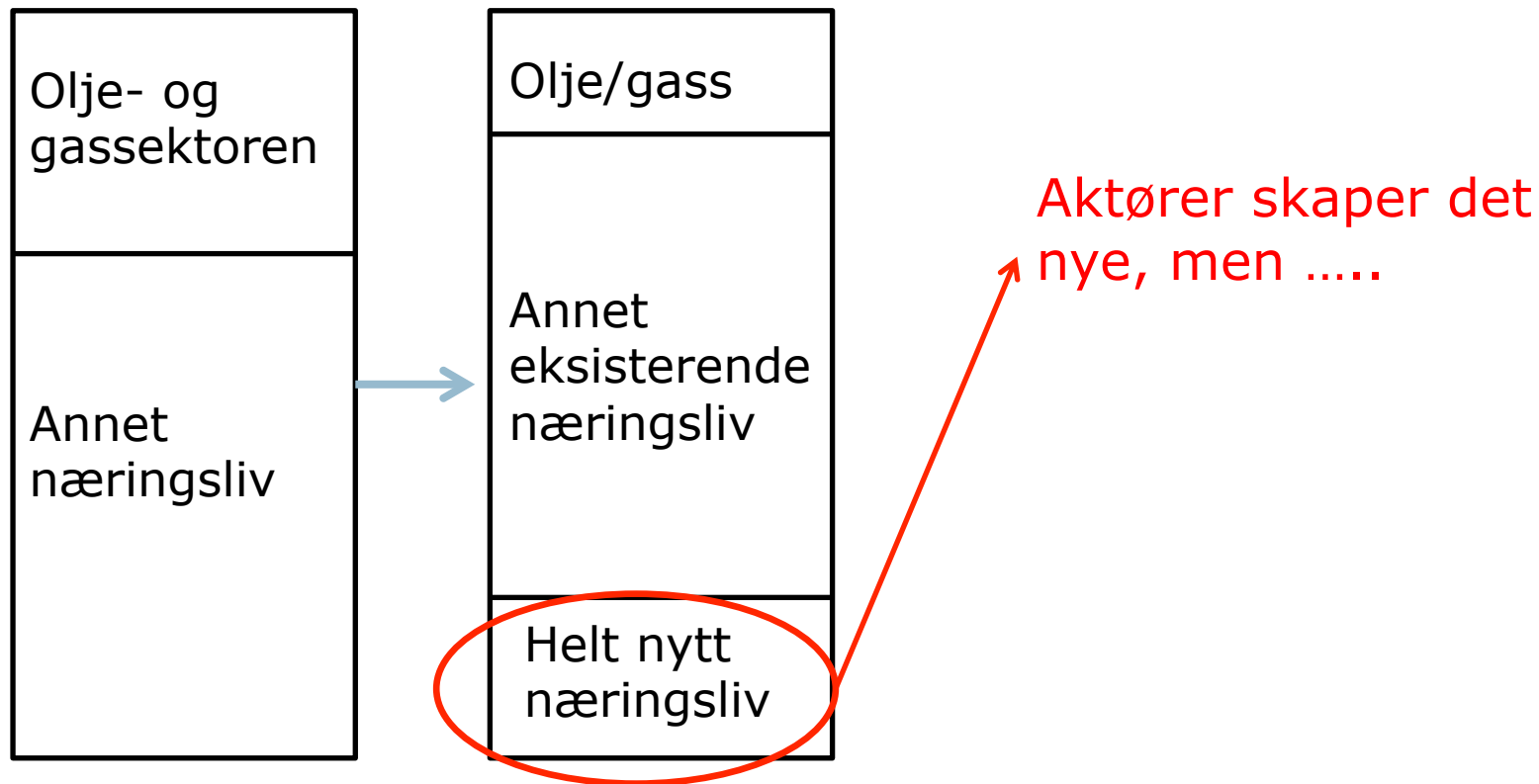
Omstilling = innovasjon og nyetablering

Omstilling i eksisterende og nye bedrifter

Aktører er nødvendig

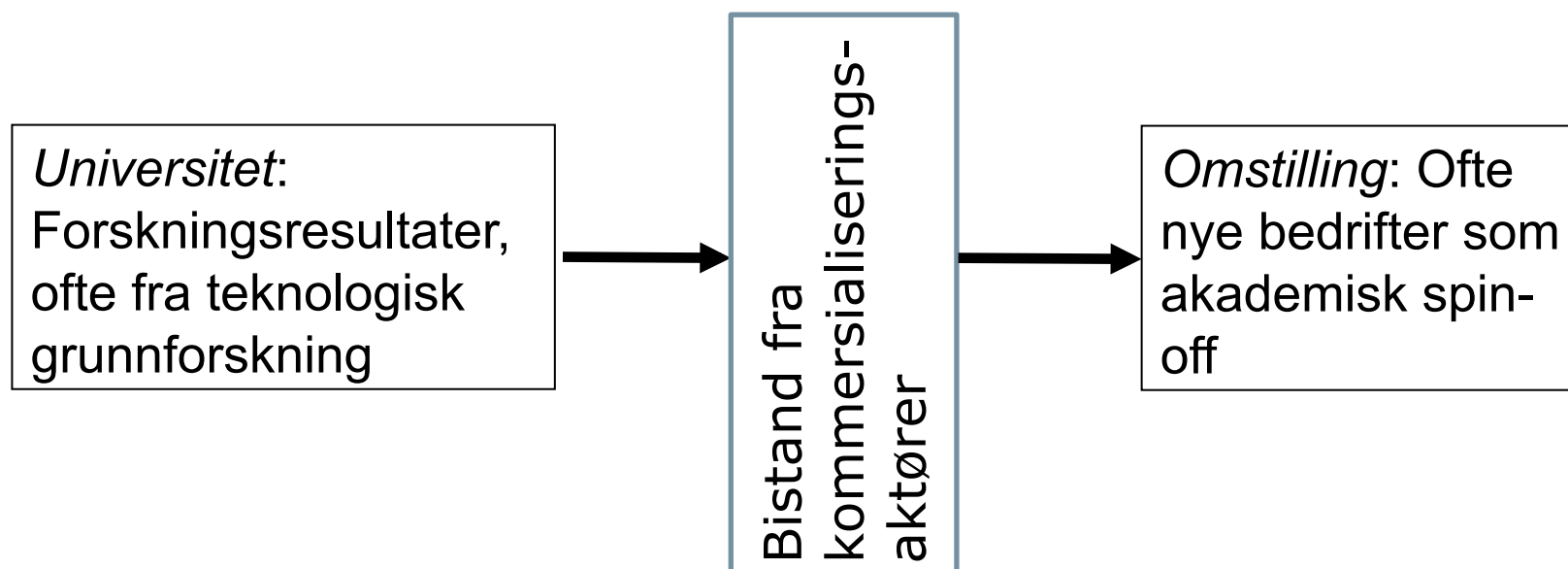
Utviklingssti

- Utviklingssti > næring
- Utviklingssti viser at
 - i. nye næringer utvikles steg for steg og
 - ii. inngår i innovasjonssystemer

Ny utviklingssti

- Ny utviklingssti i en region krever:
 1. Flere nye bedrifter som er koblet sammen
 - Ny kunnskap må tas i bruk av flere
 2. som har produkter eller tjenester på markedet
 - Oppfinnelse eller forskerkunnskap er ikke nok
 3. som finner ulike innsatsfaktorer i regionen (og inngår i større kunnskapsnettverk)
 - Nye næringer trenger gode betingelser for å bryte seg inn på markedet

Modell 1: Kommersialisering av forskningsresultater

Kommersialiseringprogram med små resultater

- FORNY 1996-2009:
- Støttet 300 nyetableringer med i sum 700 arbeidsplasser
- 3-4 suksesser har flesteparten av arbeidsplassene
- Resten < 1 mill i omsetning
- Av 13 TTO-er med 100 årsverk

Forskning. Vi er rede til å gå i dialog om tøffere prioriteringer som ytterligere styrker vår internasjonale utdannings- og forskningskvalitet.

Det koster å prioritere - å la være koster mer

Debatt

Dag Rune Olsen
rektor, Universitetet i Berge
Gunnar Bovim
rektor NTNU
Anne Husebakk
rektor, Universitetet i Tromsø
Ole Petter Ottersen
rektor, Universitetet i Oslo
Mari Sundli Tveit
rektor, NMBU

Svakere norsk økonomi de neste årene tvinger frem tydeligere prioriteringer, også i forsknings- og utdanningssektoren. I forrige budsjetttrunde var forskning og høyere utdanning budsjettvinner. Nå kan det gå mot strammere budsjetter. Da er det betryggende at Torbjørn Røe Isaksen (H) understreker at Regjeringens prioriteringer i Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning ligger fast. I planen understrekes Regjeringens ambisjoner om å skape flere verdensledende norske forskningsmiljøer.

Norges fem breddeuniversiteter; NTNU, NMBU, UiB, UiO og UiT (U5), har en felles ambisjon som sammenfaller med Regjeringens: Vi vil videreutvikle og satse på forskning på høyt internasjonalt nivå, på fremragende undervisning og et tett samarbeid med de beste internasjonale fagmiljøene.

Prioritere de gode miljøene

At dette er rett spor, viser ikke minst Produktivitetskommissjonen. Den slår fast at det er en sammenheng mellom høy forskningskvalitet og produktivitetsvekst. Og kommisjonen angir oppskriften på hvordan Norge kan konkurrere med verdens mest innovative nasjoner: «(...) man bør lage noen toppuniversiteter, at disse må bli gitt større autonomi og handlingsrom og at man må premiere kvalitet foran kvantitet gjennom finansiering etter fagfelleurderinger og konkurranse.» Kommisjonen peker på at det er for liten vilje i Norge til å prioritere de gode miljøene.

Må er positivt og vi er mer å pri-

kningsmiljø, Bjerknessenteret i Bergen, for rundt 100 millioner kroner. Ofte er tilgangen til topp moderne utstyr avgjørende for å lykkes i å rekruttere de beste forskerne og de unge talentene. Oslo Life Science, Ocean Space Center i Trondheim, nytt isgående forskningsfartøy med Tromsø som hjemmehavn og ny campus på Ås, er alle milliardinvesteringer i moderne forskningsinfrastruktur og en del av Regjeringens Langtidsplan. I tillegg utreder Regjeringen samlokalisering av de marine forskningsmiljøene i Bergen i en av Europas største kunnskapsklynger.

Solide fag- og forskningsmiljøer

Det er slike satsinger som gjør forskningsmiljøene i stand til å bidra til Regjeringens mål om økt deltagelse i EUs rammeprogram Horisont 2020 med 60 prosent. Ambisjonen er at to prosent av EU-midlene skal tilfalle norske aktører. Oppskriften for å lykkes, er solide fag- og forskningsmiljøer, nyskapende ideer og internasjonalt samarbeid og nettverk. Mener Regjeringen alvor med sine EU-ambisjoner, må den støtte opp om de fire gamle breddeuniversitetene og NMBU. I 2015 hentet disse fem institusjonene (U5) inn 94 prosent av Norges forskningsmidler fra EU, viser Regjeringens tilstandsrapport for høyere utdanning.

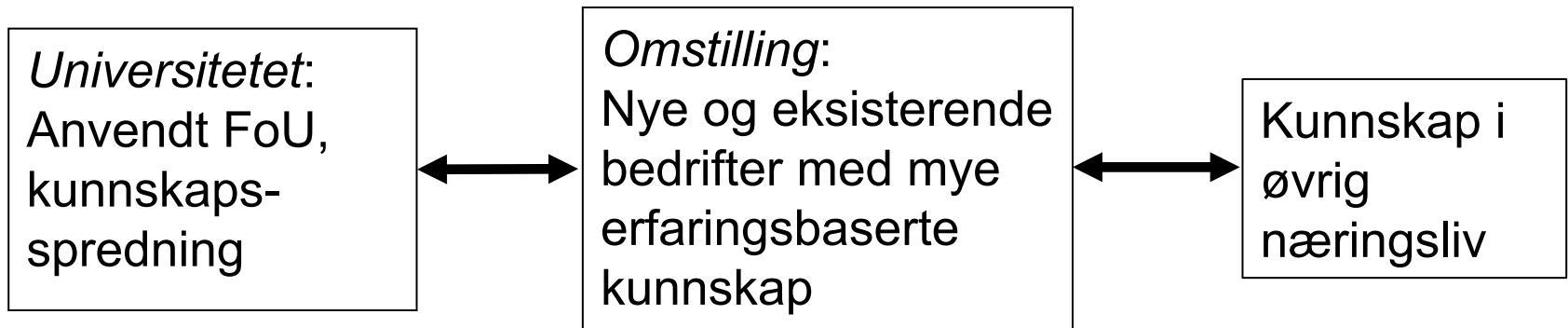
Regjeringens mål om flere verdensledende forskningsmiljøer må føre til tydelig satsing på våre store breddeuniversiteter, i tråd med Produktivitetskommissjonen anbefalinger. Det er ved disse institusjonene den langsiktige, grunnleggende forskning som skal sørge for Norges innovative kraft i all hovedsak, foregår. Det er her vi legger grunnlaget for morgendagens kunnskap og ny, banebrytende teknologi.

Tydelige prioriteringer

Vi er rede til å gå i dialog om tøffere prioriteringer som ytterligere styrker vår internasjonale utdannings- og forskningskvalitet. Det må bli en tydelig satsing på de aller beste miljøene. På en satsing som vil bidra til ny innsikt og den «kreative destruksjonen» som Produktivitetskommissjonen etterlyser og som

Sitat fra artikkelen: 'Det er ved disse institusjonene den langsiktige, grunnleggende forskningen som skal sørge for Norges innovative kraft i all hovedsak, foregår.'

Modell 2: Bistand ved omstilling i erfaringsbasert næringsliv

Bedrifiers oppgave: Gjøre innovasjon 'synlig'

UiAs oppgave: Gjøre rollen som regional aktør mer gjennomgripende

